Politieke beschouwing DGP

Voorzitter,

Allereerst dank aan de medewerkers en het college voor het opstellen van deze begroting en de beantwoording van onze vragen. Zeker gezien de druk op de organisatie waarderen wij het werk dat hiervoor is verzet.

De begroting maakt duidelijk hoe onze gemeente ervoor staat. Wat de DGP daarin nog mist, is de richting die het college kiest: welke ambities krijgen voorrang, wat kan minder en wat stellen we uit? Die keuzes zijn grotendeels nog vooruitgeschoven.

Wij begrijpen dat een zorgvuldige afweging tijd vraagt. Maar juist daarom vinden wij het moeilijk uit te leggen dat het college nu al een structurele extra bijdrage van inwoners vraagt.

Voor ons als DGP staat centraal wat onze inwoners van hun gemeente mogen verwachten: goed onderwijs, passende ondersteuning, sterke verenigingen, leefbare dorpen en betrouwbare dienstverlening. Daarvoor is een gezonde financiële basis nodig.

Die basis staat onder druk. Met de eerste begrotingswijziging wordt 2027 sluitend gemaakt volgens de voorwaarden die de provincie daaraan stelt. Maar vanaf 2028 lopen de jaarlijkse tekorten op, tot ruim 2,6 miljoen euro in 2030. Tegelijkertijd staan grote investeringen voor de deur.

Wij nemen die opgave serieus. Niet alles kan, en wat wel kan, kan niet tegelijk. Dat vraagt om duidelijke keuzes.

Voorzitter,

Het college heeft toegelicht dat naar besparingen is gezocht. Toch ontbreekt een concreet overzicht van de onderzochte alternatieven, hun opbrengsten en hun gevolgen. Daarmee is voor ons onvoldoende aangetoond waarom juist deze extra lastenverzwaring nu noodzakelijk is.

De VVD heeft een amendement over de OZB en een motie over de rioolheffing voorbereid en ons gevraagd deze mee in te dienen. Wij sluiten ons daar graag bij aan. Ik licht kort toe waarom de DGP deze voorstellen steunt.

Het amendement beperkt de aanvullende OZB-verhoging van 8,5 naar 5 procent. De reguliere indexatie blijft staan. Ook daarmee stijgt de OZB extra en dragen inwoners bij aan het versterken van de financiële positie.

Voor de DGP vormt dit een evenwichtige tussenstap. We beperken de lastenstijging en dekken de lagere opbrengst in 2027 uit de Vrij Besteedbare Reserve.

Wij beseffen goed dat dit geen structurele oplossing is. De gevolgen voor volgende jaren moeten worden meegenomen in het aangekondigde traject. Maar juist daarin willen wij eerst zorgvuldig afwegen welke combinatie van inkomsten, uitgaven en ambities verantwoord is.

Voorzitter,

De motie gaat over de rioolheffing. In december stelt de raad de definitieve tarieven voor volgend jaar vast. Wij vragen het college om daarbij de stijging voor inwoners te beperken.

De gemeente beschikt over een voorziening van circa vier miljoen euro voor de riolering.

DGP vindt het redelijk die mogelijkheid nu te benutten. Daarom steunen wij het verzoek om hiervoor in 2027 maximaal 147.000 euro te gebruiken. Daarmee beperken we het bedrag dat inwoners via de rioolheffing moeten opbrengen.

Uiteraard moeten ook toekomstig onderhoud en vervanging van het riool betaalbaar blijven. Daarom vragen we het college inzichtelijk te maken hoeveel geld daarvoor beschikbaar moet blijven en hoe de rioolheffing zich de komende jaren naar verwachting ontwikkelt. Zo beperken we de lastenstijging nu, zonder de kosten van later uit het oog te verliezen.

Voorzitter,

Het traject ‘Toekomstbestendige gemeente’ moet vervolgens echte keuzes opleveren.

Het college verwacht ook vanaf 2028 extra personeelscapaciteit nodig te hebben. Hoeveel en waarvoor, moet het onderzoek uitwijzen. Wij willen medewerkers geen onuitvoerbare opdrachten geven. Daarom moeten taken, ambities en capaciteit in samenhang worden beoordeeld, inclusief de financiële gevolgen.

Wij zien uit naar het toegezegde memo over de raadsbetrokkenheid.

Kan het college bevestigen dat de planning tijdige besluitvorming mogelijk maakt, zodat maatregelen daadwerkelijk in 2028 kunnen doorwerken?

Voor de DGP moeten daarbij ook de gevolgen voor inwoners zichtbaar zijn. Wat betekenen keuzes voor onze verenigingen, mantelzorgers en mensen die afhankelijk zijn van ondersteuning? En hoe houden we onze dienstverlening bereikbaar en betrouwbaar?

Ook bij onderwijshuisvesting blijven zorgvuldige keuzes nodig. Na de haalbaarheidsonderzoeken is de raad aan zet voor de investeringen. Dan verwachten wij vergelijkbare scenario's en inzicht in betaalbaarheid en bijdragen van derden.

Voorzitter,

Wij vragen inwoners om bij te dragen. Dan mogen zij van onze raad verwachten dat we alle mogelijkheden zorgvuldig afwegen en de lastenstijging zoveel mogelijk beperken.

Dank u wel.